

«Σκουπίδια»

Πριν μερικά χρόνια το έργο του Γιάννη Ξανθούλη «Σκουπίδια» ανέβηκε στη σκηνή του Ένα σε σκηνοθεσία του Βαρνάβα Κυριαζή, ο οποίος υπογράφει και τη φετινή καλοκαιρινή παραγωγή του ΘΟΚ. Συμβαίνει μερικές φορές οι σκηνοθέτες να επιστρέφουν σε κάποια έργα που έχουν ανεβάσει παλαιότερα είτε επειδή δεν έχουν εξαντλήσει το όνειρό τους, είτε επειδή έχουν αλλάξει οι ίδιοι και γι' αυτό αλλάζει η σχέση τους με το έργο. Αλλά τέτοια συμβαίνουν συχνά με έργα κλασικού ρεπερτορίου. Πολλά είναι αυτά τα ανεξάντλητα στα έργα του Σαίξπηρ, του Τσέχοφ, του Μολιέρου. Όταν, όμως, το έργο ανήκει στην κατηγορία της σατιρικής μουσικής επιθεώρησης, όταν είναι σύγχρονο και μάλιστα νεοελληνικό (το αναφέρω επειδή όσο πιο κοντά στο κοινό είναι το έργο, τόσο ο σκηνοθέτης χάνει από το ρόλο του «ξεναγού» και «μεσολαβητή»), όταν λοιπόν, το έργο είναι αρκετά άβηθο και μη αινιγματικό, αναρωτιέμαι τι έμεινε για τον Κυριαζή ανεπίτω στα «Σκουπίδια» του Ξανθούλη. Ας συμπεριφερθούμε εντελώς αντιδεοντολογικά «αφαιρώντας» την παλιά παράσταση του Ένα από την καινούργια του ΘΟΚ. Και το αποτέλεσμα θα μας δείξει τι ήταν εκείνο που ο σκηνοθέτης χρωστούσε στο έργο. Εκείνη η παλιά ήταν θλιμμένη. Το γέλιο της συνόρευε με το δράμα από τη μια και το γκροτέσκο από την άλλη. Η παράσταση ήταν πιο γυμνή, πιο σουρεαλιστική. Ο κύριος εχθρός του Ξανθούλη – η κοινωνική, ιστορική και πνευματική μιζέρια – ήταν ορατός. Ο Κώστας Καζάκας έκανε τύπους του Νεοέλληνα, συνδυάζοντας τις πικρές αλήθειες με τις κωμικές υπερβολές.

Στην παράσταση του ΘΟΚ επικρατεί διαφορετικό κλίμα. 11 ηθοποιοί παίζουν, 6 χορεύτες χορεύουν και ακόμα 4 άτομα... συμμετέχουν, όπως λέει το πρόγραμμα. Το playback διάχυτο, τα χορευτικά γεμίζουν την παράσταση, δεν υπάρχει το βρικόλακισμα, η νεκρα-

νάσταση των πτωμάτων των αντικειμένων – η κύρια πρόταση του Ξανθούλη. Το πορτρέτο της κοινωνίας φτιαγμένο από τα σκουπίδια που παράγει, παλιά εικαστική pop-art ιδέα μεταφέρεται στο θεατρικό έργο. Οι αξίες, οι παραδόσεις, τα σημαντικά, όλα στο τοπίο του σκουπιδότοπου και η δράση μεταφέρεται στο μέλλον για να λειτουργήσει το εύρημα – να κριθούμε απ' ό,τι απέμεινε από μας. Από πού, λοιπόν αντλεί ο Κυριαζής και η χορογράφος Λία Χαράκη τόση ζωτική ενέργεια; Οι νεαροί και νεαρές του χορού φαίνονται απόλυτα υγιείς, η ατμόσφαιρα της παράστασης δεν μυρίζει σήψη. Αλλά και τα σκηνικά και τα κοστούμια του Άντρου Ρόπαλη, παρόλη τη σκόνη του χρόνου και τις άσπρες μορφές - φαντάσματα που προτείνει, στην ουσία δημιουργούν ένα χώρο ανέμελο, ευρύ, σατιρικά παραμορφωμένο. Η δομή του φόντου δίνει δυνατότητα για πολυεπίπεδη κίνηση του θιάσου. Γενικά όλη η σκηνική δράση οδηγήθηκε σε μια γιορτινή, θα έλεγα ατμόσφαιρα, στην οποία ούτε τα επιθεωρησιακά νούμερα δεν κατάφεραν, κατά την άποψή μου, να αντισταθούν, όπως ο μονόλογος της Ζουμπούλιας ή το ντουέτο «Ερυθρός Σταυρός».

Έτσι, πολλοί μαζί, οι συντελεστές της παράστασης νιώθουν άνετα και είναι σίγουροι για την επιτυχία. Η αίσθηση αυτή επιβάλλεται και στους θεατές. Αλλά, νομίζω ότι αυτό που βλέπουμε στην παράσταση δεν είναι το ζητούμενο για τον Ξανθούλη.

Σκηνοθεσία: Βαρνάβας Κυριαζής
Σκηνικά - κοστούμια: Άντρος Ρόπαλης
Μουσική: Σταμάτης Σπανουδάκης
Χορογραφία: Λία Χαράκη
Παίζουν: Νικολέττα Χριστοφόρου, Ανδρέας Τσουρής, Νέδη Δημητρίου, Κώστας Βήκας, Έλλη Κυριακίδου, Μιχάλης Μουστάκας, Έλενα Παπαδοπούλου, Ντίνος Λύρας, Έλενα Ευσταθίου, Αννίτα Σαντοριναίου, Παντελής Παπακωνσταντίνου, κ.ά. ●